

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2015-01-23
Meddelad i
Linköping

Mål nr
8201-14

SÖKANDE

BSG Båttjänst AB, 556978-3045
Helge Härnemans väg 29
415 24 Göteborg

MOTPART

Sjöfartsverket
601 78 Norrköping

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig
upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2015-01-23	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 191780

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

E-post:
forvaltningsratten@linkoping.dom.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Sjöfartsverket genomför en upphandling av ramavtal avseende "Sjötransporter av lotsar i södra Vänern" (upphandlingen). Upphandlingen genomförs genom förenklat förfarande enligt LOU och som tilldelningsgrund tillämpas lägsta pris. BSG Båttjänst AB (BSG) var ett av de bolag som lämnade anbud. Enligt tilldelningsbeslut den 21 november 2014 beslutade Sjöfartsverket att välja ett anbud som lämnats av annan leverantör än BSG.

BSG ansöker om överprövning av upphandlingen.

Sjöfartsverket bestrider bifall till BSG:s ansökan.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

BSG

Angående punkt 4.5 Miljöledningssystem i anbudsförfrågan ifrågasätter bolaget, utifrån erfarenhet av Sjöfartsverkets miljöarbete, om verket kan godkänna något annat än certifierade leverantörer eftersom målet är att alla underleverantörer ska vara certifierade i framtiden och det därför ställs mycket höga krav på egen miljödokumentation. Det som vinnande leverantör har tagit fram är inte framtaget för det specifika bolaget och dess verksamhet. Vinnande leverantör har bara redovisat en samling lagkrav. Det är inte bolagets eget miljöledningssystem.

BSG ifrågasätter var originalen gällande behörigheter är och om behörigheterna är giltiga eftersom det inte finns några papper på dem. Det har inte tagits någon kontakt med BSG:s referenser och det har inte tagits någon notis om merarbete på hus och båt utan Sjöfartsverket har bara gått

på priset. BSG ifrågasätter även hur vinnande leverantör kan driva ett bolag när det inte har deklarerat någonting.

Sjöfartsverket

Vinnande leverantör har inkommit med en redovisning av det egna miljöledningssystemet. Ett utdrag ur relevanta delar av bolagets miljöledningssystem har bifogats anbudet och vinnande leverantör har därmed till fullo uppfyllt ställda skall-krav. Vinnande leverantör har även inkommit med en redovisning avseende erfarenhetsbeskrivning gällande besättningsmedlemmar. Det har inte uppställts något krav på att behörighetshandlingar ska bifogas anbudet. Vinnande leverantör har redovisat bemanning och behörighet i enlighet med vad som efterfrågas och uppfyller därmed ställda skall-krav. Det har inte uppställts något krav avseende referenser och Sjöfartsverket har därför inte haft anledning eller möjlighet att kontakta åberopade referenser. Vinnande leverantör har lämnat prisuppgift i enlighet med ställda skall-krav. Eftersom vinnande leverantör till fullo uppfyller ställda skall-krav saknas fog för BSG:s ansökan om överprövning.

UTREDNINGEN I MÅLET

Förfrågningsunderlaget, anbudsfrågan

3.4 Anbudets utformning

Observera att samtliga **skall**-krav, **skall** vara uppfyllda och redovisade i anbudet. Det underlättar vid utvärderingen om anbudet följer nr ordningen i förfrågningsunderlaget. Samtliga punkter i Svarsformulär/Checklista bilaga 6 **skall** besvaras genom kryss/kommentar och/eller bifogade intyg.

4.5 Miljöledningssystem

Anbudsgivaren **skall** ha fastställda rutiner för sitt miljöarbete samt uppfylla de miljöförfattningar som gäller för verksamheten.

Rutinerna bör följa kraven i SS-EN ISO 14001 eller motsvarande. Med anbudet **skall** bifogas antingen intyg om certifiering eller en redovisning av det egna miljöledningssystemet.

5.4 Bemanning och behörighet

Lotsbåtarna **skall** alltid vara bemannade enligt Transportstyrelsens författningssamling TSFS 2010:02 i bilaga 4 och Sjöfartsverkets krav i bilaga 3 Behörighetskrav lotsbåt Vänern. Om bemanningskraven förändras under pågående avtalsperiod bekostas utbildning av Sjöfartsverket men om de förändrade kraven kommer från Transportstyrelsen skall anbudsgivaren bekosta utbildningen.

7. Anbudsutvärdering

Prövningen av anbudsgivare och anbud utförs i tre steg. För att möjliggöra detta **skall** Svarsformulär/Checklista (bilaga 6) vara ifylld och bifogad anbudet.

7.3 STEG 3 (Utvärdering)

Vid det tredje steget utvärderas kvarvarande anbud enligt principen lägst pris. Priset utvärderas enligt följande i prisbilagan 1:

$12 \text{ månader} \times \text{grundpris/månad} + 100 \text{ transporter} \times \text{pris/transport} + 100 \text{ timmar} \times \text{pris/timme}$ för extra uppdrag = lägst pris

Kvantiteterna som används i utvärderingen är inte bindande vid kontraktstecknande.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

Vid offentlig upphandling enligt 15 kap. LOU gäller enligt 15 kap. 2 § LOU bl.a. bestämmelserna i 1 kap. och 16 kap. LOU.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolen är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten inleder med att pröva om BSG har visat att vinnande leverantörs anbud brister i uppfyllande av skall-krav.

Gällande de av BSG påstådda bristerna i vinnande leverantörs anbuds kravuppfyllelse angående miljöledningssystem gör förvaltningsrätten följande bedömning. De krav gällande miljöledningssystem som uppställs i

förfrågningsunderlaget, och som enligt förvaltningsrätten är obligatoriska, är att anbudsgivaren ska ha fastställda rutiner för sitt miljöarbete och uppfylla de miljöförfattningar som gäller för verksamheten samt att det till anbudet ska fogas antingen intyg om certifiering eller en redovisning av det egna miljöledningssystemet. Eftersom det i förfrågningsunderlaget anges att rutinerna *bör* följa kraven i SS-EN ISO 14001 eller motsvarande anser inte förvaltningsrätten att detta är ett sådant obligatoriskt krav som, om det inte uppfylls, föranleder att det lämnade anbudet ska förkastas. Förvaltningsrätten anser, med beaktande av vad Sjöfartsverket invänt, att vad BSG har lagt fram gällande vinnande leverantörs miljöledningssystem inte är tillräckligt för slutsatsen att vinnande leverantör brustit i uppfyllande av skall-kravet gällande miljöledningssystem.

BSG har vidare ifrågasatt om vinnande leverantör uppfyller kraven gällande behörigheter samt ifrågasatt hur vinnande leverantör kan driva ett bolag utan att deklarerat något. Förvaltningsrätten konstaterar att det inte, i anbudsförfrågan eller övriga delar av förfrågningsunderlaget, har uppställts något krav på att original av behörighetshandlingar ska bifogas. Vad BSG anfört om avsaknad på originalhandlingar medför därmed inte att vinnande leverantörs anbud brister i uppfyllandet av skallkraven gällande behörigheter. Inte heller vad BSG har anfört i övrigt gällande behörigheter, eller vad BSG anfört gällande driften av bolaget, visar att vinnande leverantör brustit i uppfyllande av något skall-krav.

Utöver påstådda brister i vinnande leverantörs anbud har BSG även ifrågasatt Sjöfartsverkets beräkning av priset samt varför kontakt inte har tagits med BSG:s referenser. Av förfrågningsunderlaget framgår att tilldelningsgrund vid upphandlingen är lägst pris. Hur priset räknas fram framgår också av förfrågningsunderlaget. Det framgår dock inte att lägsta pris ska räknas fram genom att hänsyn ska tas till merarbete på hus och båt på det sätt som BSG anför. Av förfrågningsunderlaget framgår det inte

heller att Sjöfartsverket skulle, eller ens hade möjlighet att, kontakta referenser ingivna av anbudsgivare. Vad BSG har anfört gällande pris för merarbete samt referenser medför därmed inte att Sjöfartsverket brutit mot de grundläggande principerna i LOU eller någon annan bestämmelse i lagen.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att BSG inte har visat att vinnande leverantörs anbud brister i uppfyllande av skallkrav. BSG har inte heller visat att Sjöfartsverket har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Det finns därför inte skäl att ingripa enligt LOU och ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU)

Magnus Wickström

Föredragande har varit Christine Lindström.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.